

بررسی میزان تنوع تشخیص پوسیدگی‌های اکلوزال با روش‌های چشمی و رادیوگرافیک توسط دندانپزشکان عمومی

دکتر سید جلال پورهاشمی⁺ - دکتر فاطمه مهندس^{**} - دکتر احمد رضا طلایی پور^{***}

*دانشیار گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان دانشکده دندانپزشکی و عضو مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران

**دستیار تخصصی گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران

***استاد گروه آموزشی رادیولوژی دهان، فک و صورت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران

Title: Variations among dentists in visual and radiographic diagnosis of occlusal caries

Authors: Pourhashemi J. Associate Professor*, Mohandes F. Postgraduate student*, Talaiepour AR. Professor**

Address: *Department of Pediatric Dentistry, School of Dentistry, Tehran University of Medical Sciences

**Department of Oral and Maxillofacial Radiology, School of Dentistry, Tehran University of Medical Sciences

Background and Aim: Diagnosis of occlusal caries in early stages is more difficult than other types, and needs practical proficiency and accuracy as well as application of advanced and modern equipments. The aim of this study was to evaluate the variations among dentists in diagnosis of occlusal caries.

Materials and Methods: In this descriptive cross-sectional study, 6 permanent first molar teeth of 8-10 years old children with occlusal caries of 1, 2 and 3 degrees were selected (Espelid method). Color photographs and bitewing radiographs of teeth were displayed on computer monitor and 157 general dentists were asked to determine the existence and depth of caries. Data were analyzed using SPSS software and chi-square test. $P < 0.05$ was considered as the level of significance.

Results: 94% of dentists did not diagnose any lesion in grade I caries. 3.8% reported enamel caries (correct diagnosis) and 1.9% reported dentin caries. In grade II caries, 15.7% of dentists could not diagnose any caries, 60.7% recognized the caries at the level of enamel (correct diagnosis), and 22.31% reported the dentin level, and 1.3% reported pulp exposures. 7% of dentists could not diagnose any caries in grade III, while 27.2% recognized lesions at enamel and 58.9% at dentin level (correct diagnosis), 6.1% of dentists reported pulp exposures and 0.3% did not respond. Female dentists showed significantly higher correct diagnosis compared to males ($p = 0.013$).

Conclusion: Based on the results of this study, despite considerable variations among general dentists in diagnosis of occlusal caries, the total accuracy was acceptable.

Key Words: Caries diagnosis; Occlusal fissures; Accuracy; Dentists; Espelid method

چکیده

زمینه و هدف: تشخیص پوسیدگی‌های شیارهای اکلوزال در مراحل ابتدایی بسیار دشوارتر از سایر پوسیدگی‌ها بوده و نیاز به مهارت و دقت دندانپزشکان و کاربرد ابزارهای پیشرفته و روش‌های جدید دارد. هدف از این مطالعه ارزیابی میزان تنوع تشخیص پوسیدگی‌های اکلوزال به وسیله دندانپزشکان عمومی بود.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۸۵ با معاینه دندان‌های کودکان ۸-۱۰ ساله مراجعه‌کننده به بخش کودکان تعداد ۶ دندان مولر اول دایمی با پوسیدگی شیارهای اکلوزال در درجات ۱ و ۲ و ۳ (طبق روش Espelid) که به تأیید پنج دندانپزشک متخصص رسیده بود انتخاب شد. فتوگرافی رنگی سطح اکلوزال و رادیوگرافی بایت‌وینگ این دندان‌ها از طریق رایانه بر روی مانیتور به نمایش درآمد و از ۱۵۷ دندانپزشک عمومی که به طور تصادفی سیستماتیک انتخاب شده بودند خواسته شد پس از مشاهده تصاویر مربوطه با تکمیل پرسشنامه تشخیص خود را مبنی بر وجود یا عدم پوسیدگی و میزان پیشرفت آن در مینا و عاج اعلام نمایند. اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون آماری chi-square تجزیه و تحلیل شد. $p < 0.05$ به عنوان سطح معنی‌داری در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: تشخیص دندانپزشکان در مورد پوسیدگی‌های اکلوزال به ترتیب زیر بود: در پوسیدگی‌های درجه ۱، ۹۴/۳٪ از دندانپزشکان هیچگونه پوسیدگی‌ای تشخیص ندادند و ۳/۸٪ پوسیدگی در مینا (تشخیص صحیح) و ۱/۹٪ پوسیدگی در حد عاج تشخیص دادند. پوسیدگی‌های درجه ۲، ۱۵/۷٪ از دندانپزشکان

⁺ مؤلف مسؤول: نشانی: تهران- خیابان انقلاب- خیابان قدس- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران- دانشکده دندانپزشکی- گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان

تلفن: ۰۹۱۲۱۰۲۹۰۶۱ نشانی الکترونیک: Pourhash@sina.tums.ac.ir